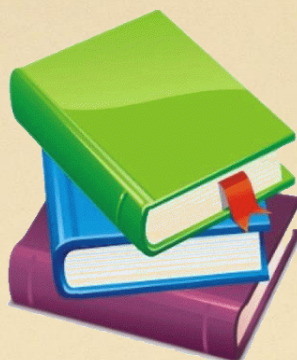

ДПТНЗ «Чернігівський центр професійно-технічної освіти»

Матеріали з досвіду роботи

**ДПТНЗ
«Чернігівський центр
професійно-технічної освіти»
по організації навчально-виховної роботи
з учнями-сиротами та учнями,
позбавленими батьківського піклування.**

Підготовлено
заступником директора
з навчально-виховної роботи
Мохнач І.Г.

м. Чернігів
2013

Перелік запропонованих матеріалів:

- ✓ Інформаційна картка заступника директора з навчально-виховної роботи Мохнач І.Г.
- ✓ Інформація про навчальний заклад
- ✓ Опис досвіду роботи центру ПТО з учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування

*Інформаційна картка
заступника директора
з навчально-виховної роботи
Мохнач І.Г.*

Прізвище, ім'я, по-батькові: Мохнач Ірина Григорівна

Місце роботи: ДПНТЗ «Чернігівський центр професійно-технічної освіти»

Освіта: вища

Педагогічний стаж: 26 років

Стаж роботи заступником директора з НВР: 18 років

Робоче кредо: «Управляй з допомогою розуму, веди з допомогою серця»

*Інформація
про навчальний заклад*

ДПТНЗ «Чернігівський центр професійно-технічної освіти» близько 70 років готує кваліфікованих робітників для торгівлі, ресторанного господарства, харчової промисловості, банківської сфери.

Здійснюється підготовка по 5-ти професіям, із них 4 інтегровані:

- Продавець продовольчих товарів. Продавець непродовольчих товарів.
- Кухар. Кондитер.
- Офіціант. Бармен.
- Тістороб. Пекар.
- Касир (в банку)

Центр має сучасну матеріально-технічну базу для навчання за професіями.

Навчальна площа складає більше 2400 кв.м. Обладнано 11 навчальних кабінетів, кухню-лабораторію, навчальне кафе-бар.

Створено 2 навчально-виробничі майстерні на базі їдалень центру та ВПУПО.

2 комп'ютерних класи, які працюють в центрі, оснащені сучасною комп'ютерною технікою. Навчальний заклад має доступ до глобальної мережі Інтернет.

Використання інформаційних та мультимедіа-технологій на уроках, проведення уроків з комп'ютерною підтримкою, відео і онлайн-уроків можливе тільки при технічному забезпеченні високого рівня. В центрі: 41 комп'ютер, 22 ноутбуки, 14 мультимедійних проекторів, інтерактивна дошка, 2 WEB-камери.

Оволодіння професією неможливо без цілеспрямованого інтересу до предмета і вивчення програмного матеріалу, без усвідомлення поставленої мети, без використання раніше отриманих знань, без зацікавленого ставлення до майбутньої професії.

Адреса центру:

м. Чернігів, вул. 50 років ВЛКСМ, 7-А

Сайт: www.chcpto.at.ua

E-mail: PTU_16@mail.ru

Телефони:

Директор - (0462) 724-070

Заступник директора - (0462) 724-082

Черговий - (0462) 728-055

*Опис досвіду роботи
центру ПТО
з учнями-сиротами та
позбавленими батьківського
піклування*

*Коли любов і уміння працюють разом,
чекайте на шедевр.*

Джон Раскін

Пріоритетним напрямом роботи педагогічного колективу ДПТНЗ «Чернігівський центр ПТО» є робота з учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування.

У нашому навчальному закладі навчається 395 учнів з соціально-незахищених сімей, що складає 60 % від загальної кількості учнів. Це: 33 – учні-сироти та позбавлені батьківського піклування, 63 – учні з багатодітних сімей, 249 учнів з неповних сімей, 12 учнів-інвалідів, 33 учні, які постраждали від аварії на ЧАЕС, 6 учнів з малозабезпечених сімей (за довідками відповідних установ).

Адаптація до навчання у професійно-технічному навчальному закладі учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування – це тривалий соціально-педагогічний процес залучення їх у систему соціально-професійних відносин.

Тому, метою та основним завданням педагогічного колективу є створення оптимальних соціально-педагогічних та психологічних умов, формування трудових навичок та професійної майстерності учнів.

Метою та основними завданнями педагогічного колективу центру в цьому напрямку є:

- створення оптимальних соціально-педагогічних та психологічних умов;
- розвиток і функціонування особистості;
- надання допомоги в реалізації соціальних потреб і адаптації в навчальному закладі та суспільстві;
- здійснення соціальної психолого-педагогічної допомоги дітям-сиротам та позбавленим батьківського піклування, які зазнають труднощі щодо адаптації в суспільстві;
- формування творчої активної особистості;
- формування трудових навиків та професійної майстерності;
- формування здорового способу життя;
- надання консультативної допомоги з різних питань;

- формування навичок спілкування з підлітками та дорослими;
- забезпечення умов щодо реалізації творчих можливостей;
- формування в учнів комунікативних навичок, умінь розуміти себе та інших;
- формування навичок ведення домашнього господарства;
- формування навичок в організації побуту.

Одним із важливіших завдань навчального закладу є соціальний захист дітей-сиріт і дітей позбавлених батьківського піклування.

В Чернігівському центрі ПТО створено відповідну систему виховної роботи з пільговими категоріями учнів:

1. Налагоджено систему роботи з виконання вимог законодавчої та нормативної бази з даного питання;
2. Організовано роботу щодо забезпечення соціального захисту учнів пільгових категорій;
3. Налагоджено роботу психологічної служби навчального закладу;
4. Створено систему позаурочної роботи з учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування;
5. Створено оптимальні соціально-педагогічні умови для вказаної категорії учнів;
6. Налагоджено тісну співпрацю з громадськими організаціями, ЧМЦСССДМ з метою соціальної адаптації учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування.

**Координація управління роботою
з пільговими категоріями учнів ЧЦПТО.**

Адміністрація	<ul style="list-style-type: none"> – загальне керівництво щодо координації роботи, контроль, аналіз – створення системи у навчально-виховному процесі щодо роботи з учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування – співпраця з центрами СССДМ, ГО, центром зайнятості
Практичний психолог	<ul style="list-style-type: none"> – індивідуальна робота – діагностування за різними напрямками – просвітницька робота – тренінги, бесіди – корекція
Керівники груп, майстри в\н	<ul style="list-style-type: none"> – індивідуальна робота – професійна спрямованість – професійна робота – культурно-масова робота
Медичний працівник	<ul style="list-style-type: none"> – медичне забезпечення – профілактична робота
Керівники гуртків	<ul style="list-style-type: none"> – організація роботи гуртків – залучення учнів до гурткової роботи
Учнівське самоврядування	<ul style="list-style-type: none"> – участь у роботі учнівського самоврядування

**Координація управління роботою
з пільговими категоріями учнів ЧЦ ПТО.**

Первинне виявлення соціально-вразливих категорій абітурієнтів починається в центрі ПТО членами приймальної комісії.

Для членів приймальної комісії заступником директора з НВР розроблено пам'ятку з переліком документів, які підтверджують статус абітурієнта та необхідні для оперативного вирішення питань соціального захисту учнів сиріт та позбавлених батьківського піклування .

Пам'ятка для членів приймальної комісії.

Додаткові документи для учнів соціально-незахищених категорій:

Учні-сироти

1. Свідоцтво про смерть батька та матері (оригінал або нотаріально завірене).
2. Довідка про розмір пенсії.
3. Довідка про майно.
4. Якщо померла мати-одиначка, - довідка, де вказано, що батько записаний зі слів матері.
5. Довідка про постановку на квартирний облік.

Учні, позбавлені батьківського піклування

1. Рішення суду про позбавлення батьків (або одного з батьків) батьківських прав (оригінал або завірене нотаріально).
2. Свідоцтво про смерть одного з батьків (в разі позбавлення одного з батьків батьківських прав та смерті другого).
3. Довідка про розмір пенсії (якщо хтось з батьків помер).
4. Довідка про майно.
5. Якщо позбавлена батьківських прав мати-одиначка, - довідка, де вказано, що батько записаний зі слів матері.
6. Довідка про постановку на квартирний облік.

Примітка:

В разі, коли у вищезгаданих категорій учнів є опікун – рішення про призначення опіки.

Членами приймальної комісії надається інформаційно-консультативна допомога абітурієнтам, які мають пільги згідно чинного законодавства.

На співбесіді окреслюються певні проблеми кожного конкретного учня, здійснюється вивчення особових справ учнів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Укомплектування особових справ учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування здійснюється на початку навчального року згідно переліку документів, які підтверджують статус.

Особова справа учня формується в папку-швидкозшивач, оформлюється титульна сторінка та вкладиш .

<p>Група _____ Статус _____</p> <p>Прізвище Ім'я по батькові дата народження</p>	<p>Група _____ Статус _____</p> <p>ПІБ Група: Професія: Термін навчання: Рік вступу до центру: Рік випуску з центру: Дата народження: Статус: Батьки: Мати –ПІБ, інформація Батько –ПІБ, інформація П.І.Б. керівника групи : П.І.Б. майстра в/н: Тимчасове місце проживання: Прописана: З ким проживає: - Рівень знань: Отримує пенсію: Данні про наявність особистого майна і житла -</p>
--	--

Оформлена таким чином особова справа дозволяє оперативно отримувати інформацію про учня, його соціальний статус.

Постійно поновлюється каталог урядових та галузевих документів, що забезпечує дотримання законодавства в галузі охорони дитинства, соціального захисту дітей пільгових категорій.

***Каталог урядових та галузевих документів,
що забезпечує дотримання законодавства в галузі охорони дитинства,
соціального захисту дітей пільгових категорій***

- ✓ Конституція України.
- ✓ Конвенція ООН про права дитини.
- ✓ Сімейний кодекс України .
- ✓ Закон України „Про охорону дитинства”.
- ✓ Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» від 13 січня 2005 року №2342-IV.
- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України „Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, які залишились без піклування батьків” № 226 від 05 квітня 1994 року із змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 16.06.1995 р. № 433, від 30.08.2003 р. №1381, від 06.09.2005р. №868, від 01.08.2006р. №1061, від 05.03.2008р. №146, від 20.08.2008р. №723.
- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 „Питання стипендіального забезпечення” із змінами, внесеними згідно з постановами КМ №150 від 15.02.2006р., №157 від 15.02.2006р., №165 від 05.03.2008р., №983 від 07.09.2011р., №177 від 07.03.2012р., №1084 від 28.11.2012р., №255 від 01.04.2013р., №297 від 22.04.2013.
- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2011 року №116 «Про затвердження Порядку надання послуг з харчування дітей у дошкільних, учнів у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, операцій з надання яких звільняються від обкладення податком на додану вартість».
- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України від 22.11.04р. № 1591 „Про затвердження норм харчування в навчальних та оздоровчих закладах”.

- ✓ Наказ Міністерства освіти і науки України № 763 від 17.11.2003 р. „Про затвердження норм матеріального та нормативів фінансового забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також вихованців шкіл-інтернатів”.

Налагоджено тісну співпрацю з бухгалтерією навчального закладу, юрисконсультом. Спільно вирішуються питання соціального забезпечення учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування, проводяться спільні наради по вивченню матеріалів, пов'язаних з даним питанням, ознайомлення з періодичними виданнями, в яких висвітлюється питання соціального забезпечення учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування. Навчальний заклад забезпечений такими підписними виданнями: «Урядовий кур'єр», «Фінансовий контроль», «Пенсійний кур'єр», «Праця і зарплата», «Казна України», «Освіта України», «Бюджетна бухгалтерія», в яких висвітлюються питання соціального забезпечення учнів даної категорії.

Систематично проводиться ознайомлення працівників навчального закладу, які мають відношення до роботи з учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування, з нормативними документами, що регулюють законодавство в галузі охорони дитинства, соціального захисту дітей пільгових категорій.

Пам'ятка щодо визначення статусу дитини-сироти та позбавленої батьківського піклування

- Статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування повинний підтверджуватися комплектом документів, що засвідчують обставини, через які дитина не має батьківського піклування.
- Відсутність батьків **підтверджується відповідними документами** які є юридичною підставою для надання цим дітям матеріального забезпечення і пільг, передбачених чинним законодавством, а саме:
 - копіями свідоцтв про смерть,
 - рішень судових органів,
 - довідками закладів охорони здоров'я тощо.
- ***Діти –сироти – це діти, батьки яких померли або загинули.*** (Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», який

набув чинності 13 січня 2005 р. ст.. 1). **Документи, які підтверджують статус:**

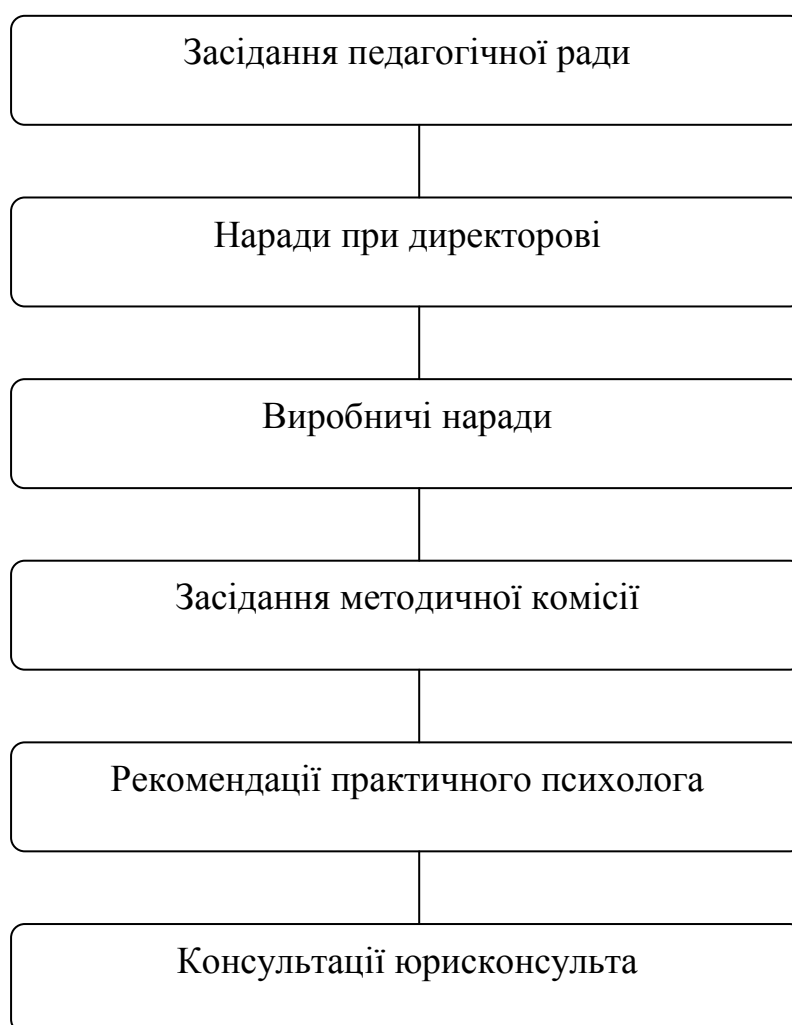
- Документ – свідоцтво про смерть кожного із батьків.
 - Якщо дитину виховувала одинока матір, яка померла або загинула, додається довідка з органу реєстрації актів цивільного стану за місцем реєстрації народження дитини щодо запису відомостей про батька дитини у Книзі реєстрації народжень за вказівкою матері відповідно до ст..135 Сімейного кодексу України.
 - Якщо свідоцтво про смерть батька, матері втрачене, то треба звернутися до органу реєстрації актів цивільного стану за місцем реєстрації смерті батька, матері про видачу повторного свідоцтва про смерть.
- До числа дітей, **позбавлених батьківського піклування**, належать ті, що залишилися без піклування батьків. (Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (далі – Закон), який набув чинності 13 січня 2005 р. ст.. 1):
- у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав,
 - відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав,
 - визнанням батьків безвісно відсутніми, обмежено або недієздатними,
 - оголошенням їх померлими,
 - відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства,
 - розшуком їх органами внутрішніх справ, пов'язаним з ухиленням від сплати аліментів та відсутністю відомостей про їх місцезнаходження,
 - тривалою хворобою батьків, яка перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки,
 - а також підкинуті діти,
 - діти, батьки яких невідомі,
 - діти, від яких відмовились батьки,
 - безпритульні
 - діти, які були покинуті батьками, самі залишили сім'ю або дитячі заклади, де вони виховувались, і не мають певного місця проживання.
- **Безвісті відсутня особа** – фізична особа може бути визнана судом безвісно відсутньою, якщо протягом одного року в місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування. (ст..43,44 Цивільного кодексу України).
- **Недієздатна особа** – фізична особа може бути визнана судом недієздатною, якщо вона внаслідок хронічного, стійкого психічного розладу не здатна

усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними (ст..39,41 Цивільного кодексу України).

- **Обмежено дієздатна особа** – фізична особа може бути визнана судом обмежено недієздатною, якщо вона психічно хвора, розумово відстала або перебуває на тривалому стаціонарному лікуванні в лікувально-профілактичному закладі чи на державному утриманні в будинках-інтернатах. (ст..42 Цивільного кодексу України).
- **Оголошення особи померлою** – фізична особа може бути оголошена судом померлою, якщо у місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування протягом трьох років, а якщо вона пропала безвісті за обставини, що загрожували їй смертю або дають підставу припускати її загибель від певного нещасного випадку, протягом шести місяців. (ст..46,47 Цивільного кодексу України).
- **Діти, позбавлені батьківського піклування** – це діти, батьки яких позбавлені батьківських прав. **Документи, які підтверджують статус:**
 - Документ – рішення суду.
 - **Якщо батьки оголошені померлими** – документи рішення суду та свідоцтво про смерть, видане органами реєстрації актів цивільного стану на підставі рішення суду.
 - **Якщо батьки відбувають покарання** – документ – вирок суду,
 - **Якщо батьки перебувають під вартою на час слідства** – документ – ухвала суду про оголошення в розшук та довідка органів внутрішніх справ про розшук батьків і відсутність відомостей про їх місцезнаходження.
 - **Якщо тривала хвороба батьків** яка, перешкоджає виконувати батьківські обов'язки – документ – висновок органу охорони здоров'я про наявність у батька, матері дитини хвороби, що перешкоджає виконанню батьківських обов'язків, виданим у порядку, встановленому МОЗ України.
 - **Якщо це підкинуті чи знайдені діти**, батьки яких невідомі, діти покинуті в пологовому будинку або якщо їх відмовились забрати батьки чи інші родичі – документ – акт про дитину, покинуту в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я про покинуту чи знайдену дитину, затвердженою МОЗ України, довідка з органу реєстрації актів цивільного стану за місцем реєстрації народження дитини про запис батьків у Книзі реєстрації народжень.

Питання соціального захисту дітей пільгових категорій, організації виховної роботи розглядаються на засіданнях педради, виробничих нарадах, засіданнях методичних комісій.

Розгляд питань соціального захисту та організації виховної роботи з учнями сиротами та позбавленими учнівського піклування

На початку навчального року директором центру видається наказ *«Про виховання, навчання, соціальний захист та матеріальне забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування»*.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОВНА НАЗВА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

НАКАЗ

«__» _____ року

м. Чернігів

№ ____-о.д.

Про виховання, навчання, соціальний захист та матеріальне забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування

Згідно з Законом України „Про охорону дитинства”, Законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» від 13 січня 2005 року №2342-IV, Постановою Кабінету Міністрів України „Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, які залишились без піклування батьків” № 226 від 05 квітня 1994 року, із змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України, Постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 „Питання стипендіального забезпечення”, із змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України, Постанова Кабінету Міністрів України від 22.11.04р. № 1591 „Про затвердження норм харчування в навчальних та оздоровчих закладах”, Постанова Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2011 року №116 «Про затвердження Порядку надання послуг з харчування дітей у дошкільних, учнів у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, операцій з надання яких звільняються від обкладення податком на додану вартість», Наказу Міністерства освіти і науки України № 763 від 17.11.2003 р. „Про затвердження норм матеріального та нормативів фінансового забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також вихованців шкіл-інтернатів”, Програми „Діти України”, з метою підвищення рівня соціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, -

НАКАЗУЮ :

I. Вважати учнями-сиротами та учнями, позбавленими батьківського піклування:

I курс

1. ПІБ

2.

3.

4.

.....

II курс

1. ПІБ

2.

3.

4.

5.

.....

і перевести їх на повне державне утримання, надати пільги з 01 вересня 20__ року:

1.1. Щомісячно виплачувати соціальну стипендію в розмірі _____ гривень на місяць.

1.2. Видавати щорічну матеріальну допомогу у розмірі не менш 8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

1.3. При їх працевлаштуванні видається одяг, взуття, м'який інвентар і обладнання на суму, не менш як 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також грошова допомога на початкові витрати в розмірі шести прожиткових мінімумів при умові працевлаштування. За бажанням випускникам центру може бути виплачена грошова компенсація у розмірі, необхідному для придбання одягу і взуття.

1.4. Дітям - сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, а також учням, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків і перебували на повному державному утриманні при вступі на навчання до професійних навчально-виховних закладів, вищих навчальних закладів усіх рівнів акредитації видається безоплатно за рахунок коштів тих закладів, які вони закінчили, комплект нового одягу і взуття на суму не менш, як 12 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також грошова допомога в розмірі не менш, як 2,5 неоподатковуваного мінімуму доходів громадян.

1.5. Забезпечити гарячим харчуванням, компенсувати невикористані сніданки, обіди, вечерю ; у літній оздоровчий період (90 днів), неділю, святкові і канікулярні дні витрати на харчування збільшуються на 10 відсотків для придбання свіжих овочів та фруктів.

1.6. Придбати комплект нового одягу і взуття згідно діючих норм: не менш як 35 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для учнів I курсу), фінансові витрати на щорічне поновлення предметів гардероба та текстильної білизни не повинні перевищувати 65% від 35 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для учнів II, III курсів).

1.7. Особам з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, учням , які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків, до завершення навчання виплачується щорічна допомога для придбання навчальної літератури в розмірі трьох мінімальних ординарних (звичайних) академічних стипендій. Виплата зазначеної допомоги проводиться протягом 30 днів після початку навчального року за рахунок коштів, що передбачаються для навчальних закладів у відповідних бюджетах.

II. Вважати учнями-сиротами та учнями, позбавленими батьківського піклування, що перебувають під опікою, надати їм пільги з 01 вересня 20__ року:

I курс

1. ПІБ

2.

3.

4.

5.

.....

II курс

1. ПІБ

2.

3.

4.

5.

.....

2.1. Щомісячно виплачувати соціальну стипендію в розмірі _____ гривень на місяць.

2.2. Видавати щорічну матеріальну допомогу у розмірі не менш 8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2.3. Забезпечити обідами. Вартість обіду не може перевищувати 40% денного раціону.

2.4. При працевлаштуванні після закінчення навчального закладу їм виплачується одноразова грошова допомога в розмірі шести прожиткових мінімумів, а також видається одяг і взуття на суму не менш як 16 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. За бажанням випускникам навчальних закладів може бути виплачена грошова компенсація у розмірі, необхідному для придбання одягу та взуття.

III. Всім учням-сиротам, учням, позбавленим батьківського піклування видати єдиний квиток, який дає право на безплатне відвідування кінотеатрів, виставок, музеїв, спортивних споруд, безплатний проїзд у громадському міському (приміському) транспорті (крім таксі).

IV. У разі потреби взяти учнів - сиріт та учнів, позбавлених батьківського піклування на диспансерний облік, здійснювати постійний медичний нагляд, своєчасне лікування.

V. Заступнику _____ директора з навчально-виробничої роботи _____, старшому майстру _____ вирішити питання працевлаштування учнів.

VI. Контроль за виконанням даного наказу покладаю на головного бухгалтера _____ та заступника директора з НВР _____.

Директор _____

Заступником директора з НВР, керівниками навчальних груп складається база даних про учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування, зібрана інформація дозволяє оперативно вирішувати питання, пов'язані з навчально-виховним процесом.

**Список учнів ДПТНЗ «_____»
із числа сиріт та позбавлених батьківського піклування
(без опіки, під опікою)
за 20__-20__ навчальний рік
станом на __.__.20__р.**

№ з/п	ПІБ	Дата народження	Курс, група	Спеціальність	Паспортні дані	Статус	Місце та адреса проживання	Відомості про батьків, опікуна (назва документу, що підтверджує статус)	Яку школу і в якій місцевості закінчено	Відомості про наявність житла	Додаткові дані про учнів
1.											

З учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування проводяться організаційні збори по ознайомленню з традиціями центру, правами та обов'язками учнів, єдиними вимогами до учнів, правилами проживання в гуртожитку, питанням соціального захисту.

Учні даної категорії заповнюють анкету, яка зберігається в заступника директора з навчально-виховної роботи.

АНКЕТА

П.І.Б.: _____

Адреса проживання: _____

Телефон: _____

ПІБ родичів, адреса їх проживання, телефони: _____

ІІІ друзів, телефони: _____

Наявність житла: _____

Отримання пенсії: _____

Наявність цієї інформації дає змогу краще володіти ситуацією при проведенні виховної роботи з учнями.

Власного гуртожитку Чернігівський центр ПТО не має, тому учні проживають в гуртожитках ЧПЛП та ВПУПО.

Налагоджено систематичний контроль за умовами проживання учнів в гуртожитках, вирішенням їх побутових проблем. Заступником директора з НВР складається графік чергування керівників навчальних груп, майстрів виробничого навчання, дирекцією видається наказ «Про контроль за проживанням учнів ЧЦ ПТО в гуртожитках».

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
(ПОВНА НАЗВА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ)

НАКАЗ

___ вересня 20__ року

м. Чернігів

№ _____.

*Про контроль за проживанням
учнів _____ в гуртожитках*

З метою дотримання учнями (назва навчального закладу), які проживають в гуртожитках (назви начальних закладів) правил внутрішнього розпорядку гуртожитку, санітарно-побутових умов проживання, -

НАКАЗУЮ :

1. Забезпечити контроль за проживанням учнів (назва навчального закладу) в гуртожитках (назви начальних закладів) з боку керівників навчальних груп, майстрів виробничого навчання, заступника директора з НВР _____.
2. Скласти графік чергування керівників навчальних груп, майстрів виробничого навчання в гуртожитках (назви начальних закладів).
3. Довести умови про тимчасове поселення учнів (назва навчального закладу) в гуртожитках (назви начальних закладів) до учнів (назва навчального закладу), які проживають в гуртожитках та керівників навчальних груп.
4. Контроль за виконанням даного наказу покладаю на заступника директора з НВР _____.

Директор навчального закладу _____

Дирекцією центру здійснено ремонт кімнат в гуртожитку ЧПЛП, де проживають учні, придбано меблі, килимки, холодильник, електроплити, пральну машину, телевізор, мікрохвильову піч, утюг, електрочайник, гладильну дошку, сушилки для білизни, матраци, подушки, покривала.

Керівники навчальних груп в обов'язковому порядку вивчають умови проживання учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування та надають звіти заступнику директора з навчально-виховної роботи.

ЗВІТ
про умови проживання
учениці(ня)-сироти (позбавленої(го) батьківського піклування)
_____, група _____

Адреса проживання, телефон: _____

Опис умов проживання (умови для навчання, відпочинку): _____

Санітарний стан, дотримання порядку, проблеми, потреби: _____

Керівник групи: _____ Дата _____

Учні-сироти та позбавлені батьківського піклування, які проживають в гуртожитках та у родичів, знаходяться під постійним контролем та турботою навчального закладу. Іногородні учні-сироти та учні позбавлені батьківського піклування, які проживають в сім'ях родичів або близьких, надають заяви з проханням відпускати додому на вихідні та святкові дні; учні, яким не виповнилось 18 років та мають опікунів надають таку ж заяву від опікуна.

Заступником директора з НВР ведеться облік учнів-сиріт та позбавлених учнівського піклування за такими параметрами – місце проживання (м.Чернігів –

вдома; м.Чернігів – у родичів, м.Чернігів – в гуртожитку; їздять додому в близько розташовані села або до родичів); отримання пенсії по втраті годувальника; віком (до 18 років; 18 років і більше), датою випуска, статусом (сирота або ПБП), перебуванням до навчання в ПТНЗ в інтернатних закладах, прийомних сім'ях, сім'ях близьких та родичів.

Протягом останніх років спостерігається стійка тенденція до зростання у загальній чисельності учнів центру ПТО абсолютного числа та частки учнів-сиріт та учнів, позбавлених батьківського піклування.

Навчальний рік	Загальна кількість учнів-сиріт та ПБП	З них:	
		сиріт	ПБП
2009-2010	34	12	22
2010-2011	39	12	27
2011-2012	29	11	18
2012-2013	35	12	23
2013-2014	33	11	22

Проблема соціального сирітства (сирітство при живих батьках), а в нашому навчальному закладі соціальних сиріт близько 50% від загальної кількості учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування, призводить до негативного психологічного стану дітей, різних порушень в їх розвитку.

Діяльність практичного психолога центру ПТО здійснюється в тісній співпраці з усіма учасниками навчального-виховного процесу. Скоординованість цих дій забезпечує єдність, цілісність психолого-педагогічного впливу на особистість учня, сприяє підвищенню успішності навчально-виховного процесу.

Робота з учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування в центрі ПТО здійснюється за такою соціально-педагогічною технологією:

- 1) Всебічна діагностика особистості
- 2) Визначення завдань корекційної та профілактичної роботи
- 3) Вибір шляхів корекції та профілактики
- 4) Визначення змісту роботи
- 5) Вибір ефективних засобів, прийомів і методів для роботи

6) Корекційна та профілактична робота

7) Оцінка результатів проведеної роботи

Робота практичного психолога центру з учнями-сиротами та учнями, позбавленими батьківського піклування розпочинається з планування. В річному плані роботи практичного психолога окремим пунктом виділена робота з учнями, які потребують посиленого психолого-педагогічного супроводження, до нього включена робота з соціально незахищеною категорією учнів. Заходи розділені на: психодіагностичне обстеження, психокорекційно-відновлювальна та розвивальна робота, психоконсультативна та психоосвітницька, профілактична робота.

З вересня місяця практичний психолог вивчає особові справи учнів-сиріт та учнів, позбавлених батьківського піклування та оформлює індивідуальні картки психологічного супроводження на кожного учня.

Додаток I

(Назва навчального закладу)

Код життєвої ситуації: _____

**ІНДИВІДУАЛЬНА КАРТКА
ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ УЧНЯ (ИЦІ)**

(курс, група, професія)

(Прізвище, ім'я та по-батькові)

Дата народження _____

Місце проживання _____

Дані про батьків/опікунів _____

Керівник групи _____

Майстер в/н _____

Розпочато _____

Закінчено _____

(вказати, з яких причин)

Причина запиту щодо психологічного супроводу учня _____

Психологічні показники (тип темпераменту, особливості характеру, наявність акцентуацій, загальний рівень психологічного розвитку, особливості пізнавальних процесів, професійні інтереси, схильності, здібності, особливості поведінки, тип відхилень тощо)

Інформація від педагогів _____

Інформація від медичного працівника _____

Інформація від батьків _____

Стосунки з однолітками _____

Типові конфлікти та шляхи їх вирішення _____

Облік проведеної роботи :

Дата	Напрямок роботи	Зміст роботи	Рекомендації

Протокол діагностичного обстеження

П.І.Б _____

Вік _____ Група _____

Дата проведення _____

Назва методики, опитувальника _____

Автор методики _____

Мета _____

Бланк для відповідей _____

Обрахунок даних _____

Аналіз та інтерпретація даних _____

Висновок _____

Рекомендації _____

Примітка _____

Знайомство практичного психолога з учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування відбувається у формі групової консультації-знайомства (з елементами тренінгу) , де учні спілкуються між собою. В подальшому робота з учнями-сиротами та учнями, позбавленими батьківського піклування зорієнтована на індивідуальних консультаціях та бесідах і групових заходах, що передбачені в плані роботи, а саме:

- психодіагностичні обстеження:
 - ✓ визначення індивідуальних особливостей учнів (тип темпераменту; акцентуація характеру; самооцінка; рівень нервово-психічної витримки, рівень агресивності, конфліктності та інше)

- психокорекційно-відновлювальна та розвивальна робота:
 - ✓ тренінгові заняття по розвитку адаптації в соціумі «Самостійне життя»;
 - ✓ тренінгові заняття превентивного виховання «Права та обов'язки людини»;
 - ✓ тренінг «Шукаю друга»;
 - ✓ профорієнтаційний тренінг «Все про професію».

- психопросвітницька та профілактична робота:
 - ✓ бесіда «Особливості самостійного життя»;
 - ✓ літературно-психологічні роздуми «Життя це мить – зумій його прожити» (розвиток позитивного мислення);
 - ✓ година спілкування «Сучасна жінка: яка вона?» (гендерне виховання);
 - ✓ міні-вистава «Магазин щастя» (корекція суїцидальної поведінки та розвиток позитивного мислення);

Учні-сироти та учні, позбавлені батьківського піклування залучаються до роботи органів учнівського самоврядування – центр «Психологічний всеобуч», за координацією практичного психолога приймають участь у запланованих заходах.

Учні незахищених категорій постійно відвідують заходи міського об'єднання «Ровесник», де проводяться актуальні лекції для учнів даної категорії.

Налагоджено тісну співпрацю центру ПТО з Клінікою Дружньою до Молоді, проводяться бесіди та надаються консультації спеціалістів.

В центрі ПТО постійно діє медичний пункт.

Медичний працівник здійснює медичний супровід, постійний медичний нагляд та профілактичну роботу з учнями даної категорії.

Двічі на рік всі учні центру ПТО проходять професійний медичний огляд, отримують допуск з відміткою в особовій медичній книжці згідно специфіки професій.

В центрі ПТО працює їдальня на 120 місць. Учні-сироти та позбавлені батьківського піклування забезпечені гарячим харчуванням згідно чинного законодавства.

Всі учні та позбавлені батьківського піклування забезпечені єдиними квитками, облік їх видачі ведеться згідно чинного законодавства в журналі встановленої форми.

Навчально-виховний заклад _____

**Журнал
обліку видачі Єдиних квитків**

N	Прізвище, ім'я, п\п	Рік по батькові	Рік уч- ження (студента)	Клас, народ- група, курс	Номер квит- ка	Дата ви- дачі	Осо- бистий підпис	Дата повер- нення	Осо- бистий підпис
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

Матеріальне забезпечення та соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування регламентується відповідно чинного законодавства.

В центрі ПТО ведеться облік матеріального забезпечення учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування за такою формою:

**Журнал
обліку виплат
учням-сиротам та позбавленим батьківського піклування**

ДПТНЗ « _____ »

№ з/п	ПІБ	Група, курс	Рік випуску	Статус (під опікою\ без опіки)	Виплати (сума, грн.)				
					Щорічна матеріальна допомога	На придбання одягу, взуття	На забезпечення підручниками	На придбання одягу, взуття при працевлаштуванні	Грошова допомога при випуску

В центрі ПТО проводиться відповідна робота по організації оздоровлення учнів, вивчаються можливості оздоровлення учнів з урахуванням їх побажань.

Традиційним для навчального закладу є проходження виробничої практики в Криму згідно договорів, до цього залучаються учні-сироти та позбавлені батьківського піклування.

Перед зимовими та літніми канікулами проводяться індивідуальні бесіди з кожним учнем-сиротою та позбавленим батьківського піклування про місце перебування під час канікул та святкових днів. Інформація фіксується в журналах виховної роботи та на картках за такою формою:

**Інформація
про місце перебування
учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування
під час _____ канікул
(літніх, зимових)**

№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Група	Місце перебування під час _____ канікул, (літніх, зимових) № телефону	Інформація про родичів, близьких, у кого перебуватиме (ПІБ, адреса)	Цільовий інструктаж з дотримання правил БЖД під час _____ канікул, підпис особи яка проводила інструктаж	Дата	Підпис

В центрі ПТО налагоджено систему гурткової роботи, діють 20 гуртків – гуртки художньої самодіяльності (3), спортивні секції (3), предметні гуртки (14), до участі в їх роботі залучаються також учні-сироти та позбавлені батьківського піклування. Колектив центру проводить систематичну роботу по залученню учнів сиріт та позбавлених батьківського піклування в гуртки та секції з метою реалізації їх творчих можливостей, формування активної особистості. Керівники навчальних груп тісно співпрацюють з керівниками гуртків та секцій по залученню учнів даної категорії до гурткової роботи.

З 2007 року дирекцією центру ПТО налагоджено співробітництво з благодійною асоціацією «Піренеї Комменж». За період співпраці під патронатом асоціації знаходилось 49 учнів центру з соціально неспроможних сімей, з них 15 учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування, з яких четверо відвідали Францію по запрошенню французьких сімей, що здійснюють благодійну допомогу, моральну підтримку учнів центру ПТО.

Згідно графіку навчального процесу налагоджено проходження учнями-сиротами та позбавленими батьківського піклування виробничого навчання та практики згідно чинного законодавства.

Підготовча робота по працевлаштуванню учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування розпочинається з перших місяців їх навчання в центрі ПТО, проводиться роз'яснювальна робота по необхідності отримання професії, відповідної кваліфікації, змоги адаптуватися в новому колективі, соціумі. Учням пропонуються відповідні бази практики, по можливості декілька, де вони мають можливість оволодіти та вдосконалити свої професійні навички та вміння. Зазвичай, учні працевлаштовуються в тих підприємствах, де проходили виробничу практику та адаптувалися в колективах.

Звичайно, існують труднощі по працевлаштуванню деяких випускників-сиріт та позбавлених батьківського піклування, яких не влаштовує розмір заробітної плати на підприємствах.

З такими учнями проводиться індивідуальна робота дирекцією, керівником навчальної групи, майстром виробничого навчання, практичним психологом, представниками СССДСМ.

За наявності відповідних документів, підтверджуючих факт працевлаштування, учням даної категорії здійснюються виплати згідно чинного законодавства.

До факторів, які впливають на адаптацію учнів-сиріт до навчання в ПТНЗ, можна віднести специфічні особливості та характер навчальної діяльності цієї молоді. Виникають певні суперечності:

- між необхідністю учнем-сиротою самостійно та усвідомлено оволодівати своєю майбутньою професією та несформованістю у нього поняття «праця» як цінності людської діяльності;
- між потребами самостійно організувати свою навчальну діяльність й вмінням навчатись та відсутністю вмінь планувати й організувати свій час;
- між можливостями (інтелектуальними, фізичними та ін.) учнів-сиріт та інформаційною насиченістю навчальних занять;

- між необхідністю успішно взаємодіяти з педагогічними працівниками навчального закладу, однокласниками та відсутністю певних навиків культури спілкування, поведінки.

Саме тому, завдання нашого навчального закладу полягає в забезпеченні адаптації учнів-сиріт та позбавлених батьківського піклування до соціуму, причому не тільки на початкових етапах навчального становлення в умовах ПТНЗ, а й у наступні періоди життя учнів-сиріт.